

Міністерство освіти і науки України
Харківська національна академія міського господарства

В. О. Кодін, Н. І. Криворучко

Програма та робоча програма навчальної дисципліни

«АРХІТЕКТУРНЕ ТА МІСТОБУДІВНЕ ПРОЕКТУВАННЯ»

(для студентів 5-6 курсів денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, напряму підготовки 1201 «Архітектура» спеціальності 7.120102 «Містобудування»)

Харків – ХНАМГ – 2009

Програма та робоча програма навчальної дисципліни «Архітектурне та містобудівне проектування» (для студентів 5-6 курсів денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, напряму підготовки 1201 «Архітектура» спеціальності 7.120102 «Містобудування»). /Укл.: В.О. Кодін, Н.І. Криворучко – Харків: ХНАМГХ, 2009. – 30 с.

Укладачі: канд. арх., проф. В. О. Кодін
канд. арх., доц. Н. І. Криворучко

Рецензент: доктор арх., проф. Н.Я. Крижановська

Рекомендовано кафедрою Архітектурного і ландшафтного проектування
Протокол №3 від 20 жовтня 2009 р.

Зміст

	Стр.
Вступ	4
1. Програма навчальної дисципліни	6
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	6
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	6
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	8
1.4. Рекомендована основна навчальна література	9
1.5. Анотація дисципліни	9
2. Робоча програма навчальної дисципліни	13
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи	13
2.2. Зміст дисципліни	13
2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовними модулями	16
2.2.2. План лекційного курсу	16
2.2.3. План практичних (семінарських) занять	17
2.2.4. План лабораторних робіт	24
2.2.5. Індивідуальне завдання (ІНДЗ)	24
2.3. Самостійна робота студентів	25
2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту	27
2.5. Інформаційно-методичне забезпечення	28

ВСТУП

Дисципліна «Архітектурне та містобудівне проектування» є головною базовою серед нормативних фахових дисциплін циклу професійної підготовки студентів-архітекторів за рівнем спеціаліст. Охоплює два семестри і складається з архітектурно-містобудівного проекту і переддипломного архітектурно-містобудівного комплексного проекту. Головними задачами є поглиблення теоретичних знань та закріплення практичних навичок, одержаних студентом під час навчання, формування в нього спроможності активно використовувати одержані знання для вирішення практичних задач в архітектурній діяльності і, нарешті, перевірку готовності студента до самостійної роботи в галузі містобудування та архітектурного проектування.

Під час архітектурного та містобудівного проектування студент повинен проводити багатофакторний передпроектний аналіз міського середовища, знаходити і аналізувати вихідну документацію, самостійно приймати рішення по проблемам формування міського середовища на засадах демократичності та гуманізму.

При виконанні архітектурного та містобудівного проекту студент повинен показати вміння:

- володіти методами науково-дослідної та пошукової роботи;
- володіти прийомами історико-генетичного та містобудівного аналізу та методами систематизації одержаних даних;
- проектувати містобудівні об'єкти різних рівнів (міжміських систем, міст, та елементів міського середовища), розробляти проекти реконструкції та реставрації історичної забудови;
- працювати з фахівцями суміжних галузей;
- застосовувати комп'ютерні технології проектування, прийоми та методи раціонального природокористування; кваліфіковано вирішувати технологічні та економічні питання містобудування;
- будувати гіпотези, враховувати та аналізувати варіанти рішення, лаконічно та точно викласти основну концепцію проекту.

Напрямок вищої освіти за професійним спрямуванням «Архітектура», затверджений Кабінетом Міністрів України № 325 від 18.05.1994 р.

Програма навчальної дисципліни «Архітектурне та містобудівне проектування» розроблена на основі:

- ГСВОУ МОНУ «Освітньо-кваліфікаційна характеристика спеціаліста напряму підготовки 1201 Архітектура спеціальності 7.120102 Містобудування»,

– ГСВОУ МОНУ «Освітньо-професійна програма підготовки спеціаліста напряму підготовки 1201 Архітектура спеціальності 7.120102 Містобудування».

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни – утворення теоретично-практичного фундаменту загальної підготовки майбутнього архітектора, що складається з розвитку об'ємно-просторового й композиційного формування крупних містобудівних об'єктів для життєдіяльності суспільства; оволодіння різними технічними засобами архітектурного моделювання; вмінню аналізувати та синтезувати широку інформацію щодо архітектурних містобудівних структур; більш поглибленого здобуття й напрацювання знань і умінь, необхідних для розробки містобудівних та архітектурних проектів (за ОПП).

1.1.2. Предмет вивчення – методика проектування крупних містобудівних та архітектурних об'єктів (за ОПП)

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1. Фрагмент забудови в умовах історичного архітектурного оточення.

ЗМ 1.1. Перед проектний аналіз містобудівного об'єкту, що підлягає реконструкції.

1. Історико-архітектурний аналіз території;
2. Ландшафтно-композиційний аналіз території;
3. Функціонально-планувальний аналіз території;

ЗМ 1.2. Формування функціональної та структурно-планувальної організації композиції забудови.

1. Розробка функціональної та структурно-планувальної організації території;
2. Формування структури та об'ємно-пластичного вирішення забудови;
3. Реконструкція забудови, що існує;

ЗМ 1.3. Розробка проекту комплексної реконструкції кварталу в історичному міському середовищі.

1. Структурно-функціональні рішення кварталу.
2. Архітектурно-планувальні рішення, композиційно-художня адаптація до оточуючого історичного середовища.
3. Розробка проектних розгорток по фронтам забудови.

ЗМ 1.4. Розробка ландшафтно-проектного оточення нової забудови в історичному ареалі.

1. Вирішення планувально-просторової організації прилеглої території;
2. Розробка елементів ландшафтного та предметного дизайну;
3. Розробка питань соціальної, економічної та екологічної ефективності проектного рішення.

Модуль 2. Архітектурне та містобудівне проектування міського середовища (по темі дипломного проекту).

ЗМ 2.1. Передпроектний аналіз території проектування.

1. Природно-кліматичний та ландшафтний аналіз території проектування;
2. Функціональний аналіз території проектування;
3. Композиційний аналіз території проектування;

ЗМ 2.2. НДР: вибір з виявленням специфіки місця проектування та аналіз архітектурно-композиційної структури об'єктів-оригіналів за даною тематикою.

1. Аналітично-пошуковий аналіз в інформаційному просторі об'єктів-оригіналів;
2. Натурне обстеження об'єктів-оригіналів;
3. Вивчення проектних розробок щодо подібних об'єктів;
4. Вивчення літератури;

ЗМ 2.3. Розробка концепції архітектурно-містобудівної композиції об'єкту проектування. Приблизна структура об'єкту та його типологічна та

функціональна основа.

1. Розробка композиційної структури;
2. Розробка транспортно-пішохідних мереж;
3. Розробка планувально-просторової структури об'єкту;

ЗМ 2.4. Розробка архітектурно-планувальної організації об'єкта.

1. Розробка ескізу генерального плану;
2. Розробка конструктивних схем;
3. Розробка цілісного композиційного архітектурного середовища;

ЗМ 2.5. Технічна реалізація об'єкту проектування.

1. Розробка варіантів графічної моделі проекту;
2. Оформлення пояснювальної записки;
3. Підготовка проекту до захисту.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально- виробнича, соціально- побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управління, виконавча, технічна інші)
<ul style="list-style-type: none">- знання принципів формування архітектурної композиції;- знання основ містобудування;- знання інженерії;- графічно надати ситуаційну схему архітектурно-просторової середовища об'єкту проектування;- дати природно-кліматичний та ландшафтний аналіз ситуації;- аналізувати та графічно виконувати схеми функціонального зонування території;- аналізувати зовнішні та внутрішні зв'язки;- дати аналіз архітектурній композиції архітектурно-просторового середовища ситуації, виявити чинники просторового середовища;- володіти науковими методами аналізу та синтезу;- аналізувати композиційну структуру об'єктів-оригіналів по даній тематиці дипломного проекту-опрацювання наукової та технічної літератури;- складання плану роботи та її організація;- графічне оформлення проекту.	Виробнича	Проектувальна

1.4. Рекомендована основна навчальна література:

1. Архітектура. Короткий словник - довідник/за загальною редакцією А. Мардера - К.; Будівельник, 1995, 333 с., іл.
2. Вечерський В. В. Спадщина містобудування України: теорія і практика історико-містобудівних пам'яток-охоронних досліджень населених місць. -К.: НАТІАМ, 2003.-558 с.
3. Містобудування. Довідник проектувальника.-К.: Укрархбудінформ, 2000.-192 с.
4. Фомін І. О. Основи теорії містобудування / Підручник.-К.: Наукова думка, 1997.-191С.
5. Шимко В.Т. Архитектерное формирование городской среды./ Учебное пособие. М., Высшая школа. 1990, 223 с., ил.
6. Архитектурное проектирование жилых зданий. М.: Стройиздат, 1990.
7. Архитектурное проектирование общественных зданий. М.: Стройиздат, 1989.
8. Бархин М.Г. Методика архитектурного проектирования. М: Строииздат, 1986. 278 с.
9. Антонов В.Л. Градостроительное развитие крупнейших городов. Киев – Харьков – Симферополь. – 2005. – 644с.
10. Криворучко Н.И. Специфика архитектурно творческого процесса. Киев: НИИТИАГ. – 2000. – 84с.

1.5. Анотація дисципліни

Анотація

Мета та завдання вивчення дисципліни – утворення теоретично-практичного фундаменту загальної підготовки майбутнього архітектора, що складається з розвитку об'ємно-просторового й композиційного формування крупних містобудівних об'єктів для життєдіяльності суспільства; оволодіння різними технічними засобами архітектурного моделювання; вмінню

аналізувати та синтезувати широку інформацію щодо архітектурних містобудівних структур; більш поглибленого здобуття й напрацювання знань і умінь, необхідних для розробки містобудівних та архітектурних проектів (за ОПП).

Предмет вивчення – методика проектування крупних містобудівних та архітектурних об'єктів (за ОПП)

Дисципліна складається з двох модулів, дев'яти змістовних модулів.

Модуль 1. Фрагмент забудови в умовах історичного архітектурного оточення.

ЗМ 1.1. Передпроектний аналіз містобудівного об'єкту, що підлягає реконструкції.

ЗМ 1.2. Формування функціональної та структурно-планувальної організації композиції забудови.

ЗМ 1.3. Розробка нового архітектурного об'єкта в історичному оточенні.

ЗМ 1.4. Розробка ландшафтно-проектного оточення нової забудови в історичному ареалі.

Модуль 2. Архітектурне та містобудівне проектування міського середовища (по темі дипломного проекту).

ЗМ 2.1. Передпроектний аналіз території проектування.

ЗМ 2.2. НДР: вибір об'єктів-оригіналів за даною тематикою з виявленням специфіки місця проектування та їх архітектурно-композиційний аналіз.

ЗМ 2.3. Розробка концепції архітектурно-містобудівної композиції об'єкту проектування. Приблизна структура об'єкту та його типологічна та функціональна основа.

ЗМ 2.4. Розробка архітектурно-планувальної організації об'єкта.

ЗМ 2.5. Технічна реалізація об'єкту проектування.

Аннотація

Цели и задачи изучения дисциплины - образование теоретически-практического фундамента общей подготовки будущего архитектора, состоящий из развития объемно-пространственного и композиционного

формирования крупных градостроительных объектов для жизнедеятельности общества; овладения различными техническими средствами архитектурного моделирования; умению анализировать и синтезировать широкую информацию относительно архитектурных градостроительных структур; более углубленного получения и наработки знаний и умений, необходимых для разработки градостроительных и архитектурных проектов (по ОПП).

Предмет изучения - методика проектирования крупных градостроительных и архитектурных объектов (за ОПП)

Дисциплина состоит из двух модулей, девяти содержательных модулей.

Модуль 1. Фрагмент застройки в условиях исторического архитектурного окружения.

СМ 1.1. Перед проектный анализ градостроительного объекта, подлежащего реконструкции.

СМ 1.2. Формирование функциональной и структурно-планировочной организации композиции застройки.

СМ 1.3. Розробка проекту комплексної реконструкції кварталу в історичному міському середовищі.

СМ 1.4. Разработка ландшафтно-проектного окружения новой застройки в историческом ареале.

Модуль 2. Архитектурное и градостроительное проектирование городской среды (по теме дипломного проекта).

СМ 2.1. Предпроектный анализ территории проектирования.

СМ 2.2. НДР: выбор с выявлением специфики места проектирование и анализ архитектурно-композиционной структуры объектов-оригиналов по данной тематике.

СМ 2.3. Разработка концепции архитектурно-градостроительной композиции объекта проектирования. Примерная структура объекта и его типологическая и функциональная основа.

СМ 2.4. Разработка архитектурно-планировочной организации объекта.

СМ 2.5. Техническая реализация объекта проектирования.

Annotation

Our mission discipline - the formation of theoretical and practical foundation of general training of future architects, which consists of the development of spatial composition and formation of large urban facilities for the life of society, mastering the various technical means of architectural design, the ability to analyze and synthesize extensive information on urban architectural structures and obtain more profound developments of knowledge and skills necessary for the development of urban and architectural projects

The subject of the study - methods of designing large urban and architectural sites

Discipline consists of two modules, nine content modules.

Module 1. Detail of building in a historic architectural surroundings.

SM 1.1. Before the urban design analysis of the object to be reconstructed.

SM 1.2. Formation of functional and structural organization of song development planning.

SM 1.3. Development of new architectural object in the historic surroundings.

SM 1.4. Develop landscape and environment project of the new buildings in the historic complex.

Module 2. Architectural and urban design urban environment (links diploma).

SM 2.1. Predesign analysis area design.

SM 2.2. Research: the choice of identifying the specific location of design and analysis of architectural and compositional structure of objects, the originals on the subject.

SM 2.3. Development of the concept of the architectural composition of the object design. Approximate structure of the object and its typological and functional basis.

SM 2.4. Development of architectural and planning of the object.

SM 2.5. Technical realization of the object design.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

(за робочими навчальними планами денної форми навчання)

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит/годин	Семестри	Години								Екзамени (семестр)	Заліки (семестр)
			Аудиторні	У тому числі			Самостійна робота	У тому числі				
				Лекції	Практичні	Лабораторні		Контр. роб.	КП/КР	РГР		
7.120102 «Містобудування»	11/396	10	160				236		120			10
	11/396	11	180				216		120			11

2. 2. Зміст дисципліни.

Модуль 1. Проектування забудови в умовах історичного міського середовища, що підлягає реконструкції (11/396)

(кількість кредитів/годин)

Змістовні модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Передпроектний аналіз містобудівного об'єкту, що підлягає реконструкції (3/108)

(кількість кредитів/годин)

Навчальні елементи

1. Історико-архітектурний аналіз території.
2. Ландшафтний та композиційний аналіз території.
3. Функціонально-планувальний аналіз території.

ЗМ 1.2. Формування перспективної функціонально-просторової структури забудови (3/108)

(кількість кредитів/годин)

Навчальні елементи

1. Розробка функціональної та структурно-планувальної організації території.
2. Формування об'ємно-пластичного рішення забудови в умовах реконструкції історичного міського середовища.

3. Реконструкція існуючої забудови.

ЗМ 1.3. Розробка проекту комплексної реконструкції кварталу в історичному міському середовищі

(3,5/126)

(кількість кредитів/годин)

Навчальні елементи

1. Структурно-функціональні рішення кварталу.
2. Архітектурно-планувальні рішення, композиційно-художня адаптація до оточуючого історичного середовища.
3. Розробка проектних розгорток по фронтах забудови.

ЗМ 1.4. Розробка ландшафтно-просторового оточення нової забудови в історичному ареалі

(1,5/54)

(кількість кредитів/годин)

Навчальні елементи

1. Вирішення планувально-просторової організації прилеглої території.
2. Розробка елементів ландшафтного та предметного дизайну.
3. Розробка питань соціальної, економічної та екологічної ефективності прийнятого проектного рішення .

Модуль 2. Архітектурне та містобудівне проектування у реальному середовищі з розробкою архітектурно-містобудівної композиції об'єкту соціального значення

(11/396)

(кількість кредитів/годин)

Змістовні модулі (ЗМ):

ЗМ 2.1. Передпроектний аналіз ситуації

(1.5/54)

(кількість кредитів/годин)

Навчальні елементи

1. Візуальний та історико-архітектурний аналіз території
2. Ландшафтний та композиційний аналіз території
3. Функціонально-планувальний аналіз території.
4. Визначення основної проблеми оточуючого середовища.

ЗМ 2.2. Науково-дослідна робота. Аналіз композиційної структури об'єктів-оригіналів по даній тематиці. (1.5/54)

(кількість кредитів/годин)

Навчальні елементи

1. Аналіз об'єктів в містобудівному аспекті, аналіз зовнішніх та внутрішніх шляхів руху
2. Аналіз об'єктів в об'ємно-просторовому та планувальному аспекті, аналіз функціональної та типологічної схем;
3. Робота з літературними джерелами;

ЗМ 2.3. Розробка концепції архітектурної містобудівної композиції об'єкту проектування. Узагальнена структура об'єкту та його функціональна основа (3/108)

(кількість кредитів/годин)

Навчальні елементи

1. Виявлення визначених факторів що структурують оточуюче середовище, виявлення композиційних вузлів, виявлення композиційних осей;
2. Трасування вулично-дорожньої мережі та пішохідних маршрутів, функціональне визначення акцентів;
3. Планувально-просторова структура об'єкту, ескізування формоутворення

ЗМ 2.4. Розробка архітектурної містобудівної композиції об'єкту проектування. Детальна структура об'єкту та його функціональна основа (3/108)

(кількість кредитів/годин)

Навчальні елементи

1. Виконання схеми генплану, виконання просторової схеми об'єкту з виявленням композиційного тектонічного вузла.
2. Виконання конструктивної схеми; моделювання варіантів об'ємно-пластичного рішення.
3. Розробка схем реконструкції, варіанти світового та кольорового рішення.
4. Розробка цілісної композиції архітектурного середовища

ЗМ 2.5. Технічна реалізація проекту.

(3/72)

(кількість кредитів/годин)

Навчальні елементи

1. Розробка варіантів графічної моделі проекту;
2. Генплан, схеми, благоустрій.
3. Плани, розрізи, деталі.
4. Структура та оформлення записки
5. Структура та підготовка доповіді захисту проекту.

2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовними модулями

Модулі (семестри) та змістовні модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Пр. зан.	Лаб.	СРС
Модуль 1	11/396		160		236
ЗМ. 1.1	3/108		40		68
ЗМ 1.2	3/108		40		68
ЗМ 1.3	3,5/126		50		76
ЗМ 1.4	1,5/54		30		24
Модуль 2	11/396		180		216
ЗМ. 2.1	1.5/54		22		29
ЗМ 2.2	1.5/54		22		29
ЗМ 2.3	3/108		52		60
ЗМ 2.4	3/108		52		60
ЗМ 2.5	2/72		32		38

2.2.2. План лекційного курсу

Лекційний курс навчальною програмою не передбачений. Видача завдання, його навчальні та структурні елементи передбачені у практичних заняттях.

2.2.3. План практичних (семінарських) занять

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	7.120 102 «Містобудування»
1	2
ЗМ1.1. Передпроектний аналіз містобудівного об'єкту, що підлягає реконструкції	3/108
1. Тема 1. Історико-архітектурний аналіз території	10
1. Ознайомлення з архівними та проектними матеріалами, натурне обстеження обраної для проектування території та існуючої забудови.	6
2. Історико-архітектурний аналіз забудови. Визначення пам'яток архітектури, цінної історичної забудови, зон охорони.	4
Тема 2. Ландшафтно-композиційний аналіз території	16
3. Визначення містобудівної специфіки ділянки, наявності архітектурних доміант та вузлів містобудівної композиції, архітектурних ансамблів та комплексів, унікальних просторових та ландшафтних сполучень.	6
4. Визначення просторового масштабу забудови – співвідношення висот будівель, забудованих та незабудованих просторів. Аналіз ступіня благоустрою та озеленення території.	4
5. Клаузура № 1. Комплексна архітектурно-художня оцінка території, що підлягає реконструкції. Ескіз-ідея об'ємно-планувальної побудови нової або реконструйованої будівлі при умові її композиційної єдності з оточуючим історичним середовищем.	6
Тема 3. Функціонально-планувальний аналіз території	14
6. Публічне обговорення клаузури. Аналіз характерних містобудівних ситуацій при проектуванні об'єктів в історичному архітектурному оточенні.	4
7. Вивчення аналогів проектних рішень нової забудови або ж реконструкції в умовах історичного архітектурного оточення (за матеріалами методичного фонду кафедри та архітектурними періодичними виданнями).	6
8. Розробка концепції функціонально-планувального перетворення території, що вибрана для реконструкції.	4

1	2
ЗМ1.2.Формування перспективної функціонально-просторової композиції забудови	3/108
Тема 4. Розробка функціональної та структурно-планувальної організації території	10
9. Розробка кількох варіантів перспективної функціонально-планувальної організації території, що підлягає реконструкції. Визначення параметрів нової забудови, можливих функціональних напрямів у відповідності з чинними нормами, правилами забудови та планувальними обмеженнями.	6
10.Вибір оптимального варіанту перспективної функціональної і планувальної організації території, його детальна розробка.	4
Тема № 5. Формування структури та об'ємно-пластичного рішення забудови	10
11.Клаузура № 2. Розробка концепції об'ємно-пластичного рішення забудови на перспективу.	6
12.Обговорення, оцінка та затвердження клаузури. Практична реалізація концепції у вигляді ескізу-ідеї композиційної структури фрагменту забудови в історичному оточенні	4
Тема 6. Реконструкція існуючої будівлі	20
13.Визначення перспективного функціонального призначення будівлі, яка згідно концепцією підлягає реконструкції. Вибір методу реконструкції (надбудова, просторова розбудова, реконструкція в межах існуючого об'єма будівлі тощо).	6
14.Розробка ескізу-ідеї реконструкції будівлі у відповідності з обраним методом.	4
15.Затвердження ескізу-ідеї реконструкції будівлі, детальна розробка нових фасадів, розрізів, планів.	6
16.Затвердження розробки креслень, щодо реконструкції будівлі в умовах історичного архітектурного середовища	4

1	2
ЗМ1.3. Розробка проекту комплексної реконструкції кварталу	3,5/126
Тема 7. Розробка ескізу-ідеї реконструкції кварталу 17.Розробка загальної концепції і реконструкції кварталу з урахуванням розробленого проекту реконструкції будівлі. 18. Клаузура № 3. Розробка ескізу-ідеї комплексної реконструкції кварталу. 19.Обговорення, оцінка та затвердження ідеї архітектурно-планувального рішення кварталу.	16 6 4 6
Тема 8. Архітектурно-планувальне рішення, композиційно-художня адаптація нової забудови до оточуючого середовища 20.Розробка ескізу художнього рішення фасадів нової забудови в композиційній єдності з оточуючим історичним середовищем. 21.Продовження розробки архітектурно-художнього рішення кварталу, що підлягає реконструкції. 22.Розробка пропозицій по новій забудові. 23.Обговорення ескізу безпосередньо на об'єкті (пленерне практичне заняття) 24.Завершення та затвердження ескізу архітектурно-планувального рішення кварталу.	24 4 6 4 6 4
Тема 9. Розробка композиційних аспектів реконструкції кварталу 25.Розробка проектних розгорток по фронтам забудови кварталу. 26.Затвердження ескізів проектних розгорток, їх графічне оформлення.	10 6 4
ЗМ1.4. Розробка ландшафтного просторового оточення нової забудови в історичному ареалі	1,5/54
Тема 10. Вирішення планувально-просторової організації прилеглої території 27.Розробка детального планування прилеглої території згідно з чинними нормами та при умові взаємозв'язку з історично складеною системою транспортних та пішохідних зв'язків, майданчиків та інших елементів благоустрою 28. Клаузура № 4. Ідея-концепція ландшафтно-просторової організації території, що підлягає реконструкції	10 6 4

1	2
<p>Тема 11. Розробка елементів ландшафтного та предметного дизайну</p> <p>29.Обговорення та оцінка клаузури № 4. Графічна реалізація затвердженої концепції ландшафтно-просторової організації. Вирішення питань організації мікроландшафту, підбір видів твердого покриття, елементів фіто- та флородизайну.</p> <p>30.Ескізна розробка елементів предметного дизайну з метою гармонійного поєднання нових елементів з історичним оточуючим середовищем.</p>	<p>10</p> <p>6</p> <p>4</p>
<p>Тема 12. Розробка питань соціальної, економічної та екологічної ефективності проектного рішення</p> <p>31.Визначення техніко-економічних показників та визначення екологічної ефективності вибраного варіанту проектного рішення</p> <p>32.Підсумковий контроль. Публічний захист та оцінка курсового проекту кафедральною комісією.</p>	<p>10</p> <p>6</p> <p>4</p>
<p>Модуль 2. Архітектурне та містобудівне проектування у реальному середовищі з розробкою архітектурно-містобудівної просторової композиції об'єкту соціального значення (за темою диплому)</p>	<p>11/396</p>
<p>ЗМ 2.1. Передпроектний аналіз ситуації</p>	<p>1.5/54</p>
<p>Тема 1. Ландшафтно-композиційний аналіз території</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Графічно надати схему архітектурно-просторового середовища ситуації; 2. Дати природно-кліматичний та ландшафтний аналіз ситуації; 3. Проаналізувати зовнішні та внутрішні зв'язки; 4. Проаналізувати та графічно виконати схеми функціонального зонування по горизонталі та вертикалі; 5. Дати аналіз архітектурній композиції архітектурно-просторового середовища ситуації, що вибрана для 	<p>20</p> <p>5</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>5</p> <p>5</p>
<p>Тема 2. Історико-архітектурний аналіз території</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з архівними та проектними матеріалами, натурне обстеження обраної для проектування території та існуючої забудови. 2. Історико-архітектурний аналіз забудови. 3. Визначення пам'яток архітектури, цінної історичної забудови, охоронні зони. 	<p>15</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p>

1	2
<p align="center">КЛАУЗУРА 1.</p> <p>Містобудівний аналіз ситуаційного плану: передпроектний аналіз ситуації фрагменту міського середовища (за визначенням об'єкту соціального значення)</p> <p>1. Історико-архітектурний аналіз території. 2. Ландшафтно-кліматичний аналіз території як прояв індивідуальності обраної території. 3. Функціонально-планувальний та архітектурно-просторовий аналіз території. - виконується в архітектурній графіці з використанням СОМ (на ватмані формату А1.)</p>	<p align="center">5</p>
<p>Тема 3. Функціонально-планувальний аналіз території. Проблемний аспект. НДР.</p> <p>6. Публічне обговорення клаузури. Аналіз характерних містобудівних ситуацій при проектуванні об'єктів в історичному архітектурному оточенні. 7. Вивчення аналогів проектних рішень нової забудови або ж реконструкції в умовах історичного архітектурного оточення (за матеріалами методичного фонду кафедри та архітектурними періодичними виданнями). 8. Розробка концепції функціонально-планувального перетворення території, що вибрана для проектування.</p>	<p align="center">14</p> <p align="center">4</p> <p align="center">6</p> <p align="center">4</p>
<p>ЗМ 2.2. Науково-дослідна робота. Аналіз композиційної структури об'єктів-оригіналів по даній тематиці.</p>	<p align="center">1.5/54</p>
<p>Тема 4. Виявлення аналогів проблемного аспекту, виявленого у попередній роботі.</p> <p>9. проаналізувати 3-5 об'єктів в містобудівному аспекті; 10. аналіз зовнішніх та внутрішніх шляхів руху; 11. проаналізувати 3-5 об'єктів в об'ємно-просторовому та планувальному аспекті; 12. аналіз функціональної та типологічної схем, робота з літературними джерелами.</p>	<p align="center">48</p> <p align="center">12</p> <p align="center">12</p> <p align="center">12</p> <p align="center">12</p>
<p align="center">КЛАУЗУРА 2.</p> <p>Аналіз композиційної структури об'єктів-оригіналів по даній тематиці</p> <p>- виконується в архітектурній графіці з використанням СОМ (на ватмані формату А1.) - на 10 листах А4 печатного тексту з схемами</p>	<p align="center">6</p>

1	2
<p>ЗМ 2.3. Розробка концепції архітектурної містобудівної композиції об'єкту проектування. Приблизна структура об'єкту та його функціональна основа.</p> <p>Тема 5. Розробка концепції архітектурної містобудівної композиції об'єкту проектування.</p> <p>13.Визначення містобудівної специфіки ділянки, наявності архітектурних домінант та вузлів містобудівної композиції, архітектурних ансамблів та комплексів, унікальних просторових та ландшафтних сполучень.</p> <p>14.Визначення просторового масштабу забудови – співвідношення висот будівель, забудованих та незабудованих просторів. Аналіз ступеня благоустрою та озеленення території.</p> <p>15.виявити визначені фактори що структурують, виявити композиційні вузли, виявити композиційні осі;</p>	<p>3/108</p> <p>100</p> <p>15</p> <p>15</p> <p>20</p>
<p>16.трасування вулично-дорожньої мережі, пішохідних маршрутів, функціональне визначення акцентів;</p> <p>17.Планувально-просторова структура об'єкту, ескізування формоутворення</p> <p>- виконується в архітектурній графіці з використанням ЕОМ (на ватмані формату А1.)</p> <p>- на 5 листах А4 печатного тексту з схемами</p> <p>Затвердження розробки креслень щодо реконструкції будівлі в умовах історичного архітектурного середовища.</p>	<p>15</p> <p>35</p>
<p style="text-align: center;">КЛАУЗУРА 3.</p> <p>Розробка концепції архітектурної містобудівної композиції об'єкту проектування. Приблизна структура об'єкту, його типологічна схема та функціональна основа</p> <p>- виконується в архітектурній графіці з використанням ЕОМ (на ватмані формату А1.)</p> <p>- на 5 листах А4 печатного тексту з схемами</p> <p>Обговорення клаузури №3.</p>	<p>8</p>
<p>ЗМ 2.4. Розробка архітектурної містобудівної композиції об'єкту проектування. Детальна структура об'єкту та його функціональна основа.</p>	<p>3/108</p>

1	2
<p>Тема 6. Архітектурно-планувальне та архітектурно-просторове рішення, композиційно-художня адаптація нової будівлі до оточуючого середовища</p> <p>18. Виконуються схеми генплану, виконується просторова схема об'єкту з виявленням композиційного тектонічного вузла;</p> <p>19. Розробка ескізу-ідеї художнього рішення, композиційно пов'язаного з оточуючим історичним середовищем.</p> <p>20. Оцінка прийнятого варіанту архітектурно-композиційного рішення в контексті забудови оточуючого середовища, вулиці, візуального басейну.</p> <p>21. Детальна розробка ескізу архітектурного рішення об'єкту, що проектується.</p> <p>22. виконуються конструктивні схеми та варіанти об'ємно-пластичного рішення, а також схеми реконструкції.</p> <p>23. дати варіанти світового та кольорового рішення, розробка цілісної композиції архітектурного середовища.</p> <p>24. Завершення та затвердження ескізу архітектурного рішення середовища, що проектується.</p>	<p>100</p> <p>10</p> <p>20</p> <p>10</p> <p>30</p> <p>10</p> <p>15</p> <p>5</p>
<p align="center">КЛАУЗУРА 4.</p> <p>Архітектурно-планувальна і просторова композиція всього комплексу в системі містобудівного вузла. Розробка архітектурної містобудівної композиції об'єкту.</p> <ul style="list-style-type: none"> – виконується в архітектурній графіці з використанням ЕОМ (на ватмані формату А1.) – на 5 листах А4 печатного тексту з схемами 	<p>8</p>
<p>ЗМ 2.5. Технічна реалізація об'єкту проектування.</p>	<p>3/72</p>
<p>Тема 7. Розробка варіантів графічної моделі проекту, оформлення текстового матеріалу, розрахунків ТЕП.</p> <p>25. Моделювання на ЕОМ та графічно усього матеріалу по темі архітектурного містобудівного проекту.</p> <p>26. Структурування пояснювальної записки та наукової роботи.</p> <p>27. Підготовка до захисту, структура доповіді.</p>	<p>40</p> <p>20</p> <p>10</p> <p>10</p>

1	2
Тема 8. Розробка питань соціальної, економічної та екологічної ефективності проектного рішення	32
28. Визначення техніко-економічних показників та визначення екологічної ефективності вибраного варіанту проектного рішення	30
29. Підсумковий контроль. Публічний захист та оцінка переддипломного проекту кафедральною комісією.	2

2.2.4. План лабораторних робіт.

Лабораторні роботи непередбачені.

2.2.5. Індивідуальні завдання (ІНДЗ).

Модуль 1. Курсовий проект на тему – «**Проект реконструкції кварталу в умовах історичного архітектурного оточення**».

Проектом передбачається:

- розробка концепції містобудівної реконструкції ділянки забудови в межах історичного ареалу;
- проектна пропозиція щодо реконструкції історичної будівлі зі зміною функціонального призначення;
- проект комплексної реконструкції кварталу з пропозиціями по реконструкції та новій забудові;
- планувальна організація та благоустрій території.

Обсяг курсового проекту:

- пояснювальна записка – 15...20 аркушів, вміщує завдання, розрахунки щодо параметрів забудови, текстові пояснення до проекту, техніко-економічні показники;
- графічна частина – необхідні креслення та візуальні зображення об'єкту проектування на чотирьох аркушах формату А1.

Усього на курсовий проект передбачено 120 годин СРС.

Модуль 2. Переддипломний проект на тему – «**Архітектурно-містобудівний проект міського середовища**» (індивідуально за темою диплома).

Проектом передбачається:

- містобудівний аналіз обраної території місця проектування, на
- розробка містобудівної концепції та архітектурної забудови реального середовища (за індивідуальною темою на реальній основі);
- проектна пропозиція щодо формування архітектурно-просторового середовища з урахуванням найважливіших факторів, що впливають;
- проект нової споруди (функція визначається шляхом аналізу містобудівної ситуації) з розробкою робочих креслень;
- архітектурно-ландшафтна організація території, що проектується.

Обсяг переддипломного проекту:

- пояснювальна записка – 30 - 40 аркушів, вміщує завдання, розрахунки щодо параметрів забудови, текстові пояснення до проекту, техніко-економічні показники;
- графічна частина – необхідні креслення та візуальні зображення об'єкту проектування на шести аркушах формату А1.

Усього на переддипломний проект передбачено 120 годин СРС.

2.3. Самостійна робота студентів.

Модуль 1.

Тема 1. Вивчення рекомендованої літератури, натурні дослідження, замальовки, фотофіксація **17 годин**

Тема 2. Пошук матеріалів щодо об'єкта проектування в архіві ХНАМГ та в державному архіві Харківської області. Написання реферату **28 годин**

Тема 3. Вивчення спеціальної та нормативної літератури. Завершення написання реферату на тему «Передпроектний аналіз території, що підлягає реконструкції» **23 години**

Тема 4. Графічна розробка варіантів функціональної та планувальної структур досліджуваної території для курсового проекту **17 годин**

Тема 5. Пошук у науково-методичній літературі прототипів щодо вибраної для реконструкції ділянки історичної забудови **17 годин**

Тема 6. Натурні дослідження будівлі, що підлягає реконструкції. Ескізні обміри, фотофіксація, замальовки - 34 години

Тема 7. Підбір прототипів проектних рішень реконструкції кварталів в історичному середовищі **24 години**

Тема 8. Детальна розробка виконаних на практичних заняттях ескізів щодо реконструкції кварталу **35 годин**

Тема 9. Графічне моделювання фронтів забудови з включенням нових архітектурних об'єктів **15 годин**

Тема 10. Виявлення та вивчення аналогічних містобудівних ситуацій у сучасній світовій практиці. Фіксування найбільш цікавих проектних рішень для використання в розробці курсового проекту **8 годин**

Тема 11. Вивчення прототипів художнього рішення елементів мікроландшафту та предметного дизайну. Графічне оформлення курсового проекту **8 годин**

Тема 12. Завершення графічного оформлення курсового проекту, написання пояснювальної записки **8 годин.**

Модуль 2. 226 годин.

Тема 1. Натурні дослідження, замальовки, фото фіксація, вивчення архівного та історико-архітектурного матеріалу вибраного оточення по темі курсового проекту. Обробка матеріалів науково-дослідної та проектної практик **10 годин**

Тема 2. Вивчення спеціальної та нормативної літератури. Завершення написання реферату на тему «Перед проектний аналіз території, що підлягає проектуванню» **5 години**

Тема 3. Графічна розробка варіантів функціональної та планувальної структур досліджуваної території для курсового проекту **26годин**

Тема 4. Пошук у науково-методичній літературі об'єктів оригіналів по даній тематиці. Виявлення та вивчення аналогічних містобудівних ситуацій у сучасній світовій практиці та з урахуванням специфіки проблемної ситуації, що проектується. Фіксування найбільш цікавих проектних рішень для використання в розробці переддипломного проекту. **20 годин**

Тема 5. Пошук та структурування архітектурної та містобудівної ідеї

комплексу та його оточення

50 годин

Тема 6. Графічне моделювання архітектурно-просторової ідеї середовища, що проектується

50 годин.

Тема 7. Вивчення технічної та нормативно-методичної літератури по робочому проектуванню. Виконання розроблених на практичних заняттях робочих креслень для курсового проекту

15годин.

Тема 8. Завершення графічного оформлення курсового проекту, написання пояснювальної записки

50 годин.

2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання)	Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістовних модулів	
ЗМ 1.1. Клаузура № 1	10%
Реферат	10%
ЗМ 1.2. Клаузура № 2	15%
ЗМ 1.3. Клаузура № 3	15%
ЗМ 1.4 Клаузура № 4	10%
Підсумковий контроль з модулю 1 (курсний проект)	40%
Всього за модулем 1	100%
МОДУЛЬ 2. Поточний контроль зі змістовних модулів	
ЗМ 1.1. Клаузура № 1	10%
Реферат (НДР)	10%
ЗМ 1.2. Клаузура № 2	10%
ЗМ 1.3. Клаузура № 3	15%
ЗМ 1.4 Клаузура № 4	15%
Підсумковий контроль з модулю 2 (курсний проект)	40,00%
Всього за модулем 2	100%

2.5. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет-адреси	Номер теми, де застосовується
1	2
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	М 1 и М 2.
1. Вечерський В.В. Спадщина містобудування України: теорія і практика історико-містобудівних пам'ятко-охоронних досліджень населених місць. - К.: НАТІАМ, 2003.- 558 с.	//
2. Товстенко Т.Д. Реконструкция исторической застройки городов - К.: Будівельник, 1984.- 72 с.	//
3. Білоконь Ю.М. Проблеми містобудівного розвитку територій: Навчальний посібник – К.: Укрархбудінформ, 2001.-70 с.	//
4. Бунин А.В., Саваренская Т.В. «История градостроительного искусства», т.1, М.; Стройиздат, 1979, 445 с., іл.	//
6. Фомін І.О. Основи теорії містобудування/ Підручник.-К.: Наукова думка, 1997.- 191с.	//
7. Бархин М.Г. Методика архитектурного проектирования. М.: Стройиздат, 1986. 278 с.	//
8. Шимко В.Т. Архитектерное формирование городской среды./ Учебное пособие. М., Высшая школа. 1990, 223 с., ил.	//
9. Архитектурное проектирование жилых зданий. М.: Стройиздат, 1990.	//
10. Архитектурное проектирование общественных зданий. М.: Стройиздат, 1989.	//
11. Антонов В.Л. Градостроительное развитие крупнейших городов. Киев – Харьков – Симферополь. – 2005. – 644с.	//
12.Криворучко Н.И. Специфика архитектурно творческого процесса. Киев: НИИТИАГ. – 2000. – 84с.	//
2. Додаткові джерела	//
(довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)	//
1. Містобудування. Довідник проектувальника.-К.: Укрархбудінформ, 2000.- 192 с.	//
2.Архітектура. Короткий словник – довідник/за загальною редакцією А. Мардера – К.; Будівельник, 1995, 333 с., іл.	//
3. ДБН 360 – 92**. Державні будівельні норми України. Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень – К.: 1992.	//
4. Наказ Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України № 41 від 26 лютого 2001 р. «Про затвердження порядку визначення меж зон охорони пам'яток»	//

1	2
3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіоматеріалів, плакатів тощо)	//
1. Кодін В.О., Позднякова Н.П. Методичні вказівки по виконанню курсового проекту «Проект фрагменту забудови в умовах історичного міського середовища» для студентів 5 курсу спеціальності «Містобудування», ХНАМГ, 2007.	1 – 12 (М 1.)
2. Криворучко Н.І., Петрович І.М. Методичні вказівки до виконання архітектурного та містобудівного переддипломного проекту «Архітектурне та містобудівне проектування» (за темою дипломного проекту) для студентів 6 курсу спеціальності 7.120102 «Містобудування», ХНАМГ, 2009.	1- 8 (М 2.)

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма та робоча програма навчальної дисципліни «Архітектурне та містобудівне проектування» (для студентів 5-6 курсів денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, напряму підготовки 1201 «Архітектура» спеціальності 7.120102 «Містобудування»).

Укладачі: Володимир Олексійович Кодін
Наталя Іванівна Криворучко

Відповідальний за випуск Н. І. Криворучко

Публікується в авторській редакції по тексту ПНД та РПНД затверджених 5 вересня 2007 р.

План 2009, поз. 969 Р

Підп. до друку 17.11.09	Формат 60x84 1/1	Папір офісний
Друк на ризографі	Обл.-вид. аркушів 1.3	Ум. друк. арк. 1.6
Зам № 5570	Тираж 10 прим.	

61002, м. Харків, вул.. Революції, 12

Сектор оперативної поліграфії ЦІНТ ХНАМГ

61002, м. Харків, вул.. Революції, 12